

לסדר את הפרשה

לפניכם רשימת נושאי הפרשה בסדר מעורבב, עליכם לסדרם מחדש לפי סדר ההתרחשויות בפרשה. כשתצליחו, תקבלו מהאוותיות חלק מפסוק מהפרשה.

- א. מלאך נגלה להגר במדבר ובאר המים
 - א. הצלת לוט מסדום ע"י המלאכים
 - ב. שילוח הגר וישמעאל
 - ב. לוט מארח את המלאכים
 - ב. השי"ת הופך את ערי סדום
 - ב. הולדת יצחק ומשנתה אברהם
 - ה. לקיחת שרה לאבימלך
 - ו. המלאכים מבשרים על לידת יצחק
 - ב. שכר אברהם על עמידתו בניסיון העקדה
 - י. חיבת ד' לאברהם, ומעלותיו
 - מ. עונש אבימלך ותפילת אברהם עליו
 - ע. פירוש שמות בני נחור
 - ר. אבימלך ואברהם כורתים ברית
 - ר. לוט ובנותיו במערה
 - ש. הניסיון העשירי - העקדה
 - ש. אברהם מבקש רחמים על סדום
- "

שאלה לשולחן השבת

"האחד בא לגור וישפוט שפוט"

כך טענו אנשי סדום הרשעים
כנגד דבריו של לוט.

אך יש לבאר מה בדיוק טענו
כנגדו, הלוא רש"י לעיל מביא
שהם עצמם מינוהו לשופט
עליהם באותו היום, ולפתע יש
להם טענות עליו שהוא רק בא
לגור ומדוע הוא כבר שופט
אותם?

מטרת השאלה

הינה לעורר דיון סביב שולחן השבת.
ניתן לשלוח את תשובותיכם למערכת
(בצרוף מקורות, אם ישנם)
ובל"נ אכתוב מן התשובות בעוד כחודש.

פנינים

"ואנכי עפר ואפר"

לעפר אין חשיבות מצד העבר, אבל עשוי הוא להצמיח צמחים. ולעומתו לאפר אין חשיבות מצד עתידו, שאין בו תועלת, אך עברו חשוב, שהרי היה תחילה חפץ מועיל. אברהם היה שפל בעיני עצמו, מבלי שום מעלה, כחסרון העפר והאפר יחד: כעפר מצד העבר וכאפר מצד העתיד. ואמרו חז"ל, שלכן זכה ל'עפר סוטה' ול'אפר פרה אדומה' - מידה כנגד מידה. כיון שהשפיל עצמו כעפר שהוא חסר חשיבות מצד העבר - זכה במצווה של עפר סוטה, העשוי לברר דווקא דבר מן העבר, אם האשה חטאה או לא. וכיון שהשפיל עצמו כאפר שהוא חסר חשיבות מצד העתיד - זכה במצוה אפר פרה, העשוי לטהר את הטמא מהיום והלאה ומשפיע דווקא על עתידו. (בית הלוי)

"כי את שבע כבשות תקח מידי בעבור תהיה לי לעדה כי חפרתי את הבאר הזאת"

יש לבאר כיצד תהייה הכבשות לעדות על שאלת הבעלות על הבאר? אלא, שאברהם אבינו אמר לאבימלך שיש לו ראייה מוכחת שהבאר שלו, מכיוון שצאנו של אבימלך לא הסכים לשתות ממנה. על כך השיב אבימלך כי אין זאת ראייה ברורה מאחר ויתכן שהצאן לא רוצים לשתות ממקום חדש שאינו מוכר להם. אזי אמר אברהם שייקח שבע כבשות ממנו אשר מורגלים לשתות מן הבאר הזה, ובכל זאת רק כאשר יבואו לרשות אבימלך, כבר לא תשתנה מן הבאר. (פנינים יקרים)

"הנה נשאתי פניך גם לדבר הזה לבלתי הפכי את העיר אשר דברת"

הרי שניצלה העיר צוער בזכות בקשתו של לוט שלא להפוך אותה. והעניין תמוה עד מאד, והרי אברהם אבינו ביקש מהקב"ה שלא יהפוך את הערים ובסיום ביקש אפילו על עיר אחת ולא נענה הקב"ה לבקשתו. ויש לבאר אם כן, וכי בקשתו של לוט הייתה גדולה יותר מתפילתו של אברהם אבינו? א. אברהם ביקש הצלה בזכות, דהיינו בזכות צדיקים שיגנו על המקום, אבל לוט ביקש רק בחסד מאוצר מתנת חינוך. ב. גדולה תפילת החולה על עצמו. ג. המלאכים היו חייבים הכרת הטוב ללוט על שאירתם בביתו לפיכך נענו לו. ד. באמת צוער עוונותיה היו מועטים יחסית לאחרות אך נגזר עליה ליהפך כיון ש'נתנה רשות למשחית לחבל שוב אינו מבחין בין צדיק לרשע'. אבל לוט, דיבר עם המלאך המשחית עצמו וביקש ממנו שכן יבחין בין צדיק לרשע. ה. לוט היה במצב שהרגיש שאינו יכול לחיות בלי הצלת צוער, והייתה תפילתו זעקה להצלה בלי שום משען אחר ותפילה כזו בכוחה לבקוע שערי שמים. ו. בעצם הייתה זו קבלה של תפילתו של אברהם שהרי כל מה שניצל לוט היה בזכותו של אברהם. (ע"פ תשובות הקוראים הנכבדים שליט"א ל'שאלה לשולחן שבת' תשפ"ד)

לפאר את הכנסת האורחים!

ניתן להשיג ב"מקרא" הוצאה לאור, ובטלפון:

052-7665775

ישנו ביקוש רב בבתי כנסת ברחבי הארץ לקבל את העלון לקהילתם.

זו ההזדמנות שלכם לזכות בהפצת תורה!

השתתפו באמצעות העברה לבנק לאומי (10) סניף 905 חשבון 5055271 ע"ש 'בייז'.

העלון מוקדש לע"נ
מרים לאה בת זאב
ת.נ.צ.ב.ה

חידון א' ת'

התשובה לכל שאלה מתחילה באות המופיעה בתחילת השורה

- מה הקריב אברהם במקום את יצחק?
- מה לקח אברהם ונתן לנער כדי להכין לאורחיו?
- מבניה של ראומה
- "ויאמרו כן תעשה כאשר ____"
- להיכן הגיע אברהם ביום השלישי?
- מה המילה הראשונה בפרשה?
- תואר לאברהם בפרשה
- בעיני מי היה לוט כמצחק?
- מה כתוב בפרשה במקום: "לפני ש..."
- כל אחד מבניו של אברהם היה ____ לאימו (ע"פ רש"י)
- אברהם התברך שזרעו היה כמותם
- לאבימלך אמר לקב"ה שלקח את שרה בתום ____
- היכן תעתה הגר?
- אחיו של אברהם
- סוג של קמח מובחר
- אומה מצאצאי לוט
- באיזה מדבר התיישב ישמעאל?
- פיכול היה שר ____
- ממנו מכינים עוגות
- מקצועו של ישמעאל
- כמה סאים קמח סולת לקחה שרה?
- היכן השליכה הגר את בנה?

חידון א' ת' הפוך

התשובה לכל שאלה מסתיימת באות המופיעה בתחילת השורה

- כינוי לאברהם בפרשה
- אומה מצאצאי לוט
- המלאכים אכלו, מפני שלא ישנה אדם מן ____ (רש"י)
- איך קרוי יום לידתו של יצחק?
- מה המינימום של הצדיקים בגינם ביקש אברהם?
- מבניו של נחור
- אברהם ____ לעשות את רצון הקב"ה
- לאיזה נציב הפכה אשת לוט?
- דרך ד' היא לעשות צדקה ו ____
- מילה שאברהם אומר שש פעמים בפרשה
- "ויאמר המלט על ____ אל תביט ____"
- בתיחת הפרשה, היכן הייתה שרה?
- עיר שנהפכה
- מה שתה לוט?
- כך תרגם אונקלוס את המילה "לשחוט"
- אברהם ____ עצי עולה
- מה נתן אבימלך לאברהם בעבור שרה?
- מבניו של נחור
- מה לוט היה בעיני חתניו?
- הזמן בו לקחו המלאכים את לוט מהעיר
- הומטרה על סדום
- מה אפה לוט?

ואלה שמות

"וישפוט שפוט"

מה היו שמותיהם של השופטים בסדום?

מן המדרש

ויסע ישמעאל אחרי כן הוא ואמו ואישתו ובניו וכל אשר לו, וילכו וישבו המדבר. ויעשו להם אוהלים במדברות אשר ישבו בהן, ויהיו נוסעים וחונים תמיד מדי חודש ומדי שנה. ויתן אלוקים לישמעאל צאן ובקר ואהלים בעבור אברהם אביו, ויפרוץ האיש מאוד. וישב ישמעאל במדברות באהלים נוסע וחונה ימים רבים, ופני אברהם אביו לא ראה. ויהי מימים ויאמר אברהם אל שרה אלך לי ואראה את ישמעאל בני, כי התאויתי אחיו לראותו כי לא ראיתיו זה ימים. וירכב אברהם על גמל אחד מגמליו וילך המדבר לבקש את ישמעאל בנו, כי שמע כי הוא יושב באהל במדבר עם כל אשר לו. וילך אברהם המדבר, ויגיע אל אהל ישמעאל בחצות היום. וישאל על ישמעאל וימצא את אשת ישמעאל, ושמה עאישא יושבת באהל עם בניה. וישאל אברהם את אשת ישמעאל לאמור אנא פנה ישמעאל, ותאמר הלך השדה לציד ציד. ואברהם עודנו רוכב על הגמל ולא ירד מעליו ארצה כאשר נשבע לשרה אשר לא ירד מעל הגמל ארצה. ויאמר אברהם אל אשת ישמעאל, בתי תני לי מעט מים ואשתה כי יגע ועייף אני מהדרך. ותען אשת ישמעאל ותאמר לאברהם אין לנו מים ולא לחם, ותשב באהלה ולא הביטה אל אברהם ולא שאלה מי הוא. אך מכה את בניה ותקללם, ותקלל גם את ישמעאל ותחרפנו. וישמע אברהם את כל דבריה אל בניה, ויחר לו מאוד וירע בעיניו. ויקרא אברהם אל האישא לצאת אליו מאהלה, ויאמר אברהם אל אשת ישמעאל, בבוא ישמעאל אישך הנה ודיברת אליו כדברים האלה: 'בא הנה איש זקן מאוד מארץ פלשתים לבקש אותך וכזה מראהו ותארו ולא שאלתיו מי הוא, וירא כי אינך פה וידבר אליי ויאמר בבוא ישמעאל אישך ואמרת אליו כה אמר האיש ההוא בבואך הסר את יתד האהל הזה אשר נתת פה ושמת תחתיה יתד אחרת'. ויכל אברהם לצוות את האישא, ויפן וילך על הגמל וישב לדרכו. ויהי אחרי כן ויבוא ישמעאל מצידו, הוא ואמו וישב אל אהלו. ותדבר אליו אשתו כדברים האלה, אשר אמר לה אברהם. וישמע ישמעאל את דברי אשתו, וידע כי הוא אביו ואשר לא כיבדה אותו אשתו. ויבן ישמעאל את דברי אביו אשר דיבר אל אשתו, וישמע ישמעאל בקול אביו ויגרש ישמעאל את עאישא ותלך לה. וילך ישמעאל אחרי כן ארצה כנען ויקח את פטימה לו לאישא. ויהי כעבור שלוש שנים, אמר אברהם: אלך לי עוד ואראה את ישמעאל בני ואבואה כי לא ראיתיו זה ימים רבים. וירכב על גמלו וילך המדבר, ויגיע אל אהל ישמעאל בחצי היום. ותצא אשתו מן האהל ותאמר איננו פה אדוני, כי הלך לצוד השדה ולרעות את הגמלים. ותאמר האישא אל אברהם סורה אדוני אל האהל ואכלת פת לחם. כי עיפה נפשך מן הדרך. ויאמר אליה אברהם לא אשב כי מחר אנכי ללכת לדרכך, אך תני נא לי מעט מים ושתיני כי צמאתי. ותמחר האישא ותרץ ותבוא אהלה ותוציא מים ולחם אל אברהם ותיתן לפניו ותפצר בו מאוד לאכול, ויאכל וישת וייטב לבו ויברך את ישמעאל בנו. ויכל לאכול ויברך את ד', ויאמר אל אשת ישמעאל בבוא ישמעאל ואמרת אליו כדברים האלה. בא הנה איש זקן מאוד מארץ פלשתים, וכזה מראהו ויאמר אליי בבוא ישמעאל הנה ואמרת אליו כה אמר האיש הזקן היתד ששמת פה באהל טובה מאוד אל תסירנה מן האהל. ויכל אברהם לצוות את האישא, וירכב וילך לו לדרכו ארץ פלשתים. ויבוא ישמעאל אל אהלו, ותצא אשתו לקראתו בשמחה ובטוב לבב. ותאמר אליו בא הנה איש אחד זקן מארץ פלשתים וישאל עליך ואין, ואוציא לו לחם ומים ויאכל וישת וייטב לבו. וידבר אליי כדברים האלה, בבוא ישמעאל אישך הנה ואמרת אליו יתד האהל אשר לך טובה מאוד אל תסירנה מן האהל. וידע ישמעאל כי הוא אביו וכי כיבדה אותו אשתו, ויברך ישמעאל את ד'. (ע"פ פדר"א וספר הישר)

מילה בפרשה

נשאה את משאה,
בתחושת קיפוח נוראה,
שהיא קרבן המחנה,
ולפי עושרה משתנה.

המונח המבוקש הינו מילה
בת 4 אותיות המופיעה בפרשה.
אשר כל שורה בחידה
רומזת להקשר שונה שלה.
(יתכן כתיב חסר וחילופי אותיות
בעלי הגיה דומה)

התשובה תתפרסם אי"ה בגליון הבא

תחת העץ

אלו דברים נוספים בתנ"ך אירעו תחת לעצים? (2 בתורה)

מצאו נא בפרשה:

1. שני אנשים שנקראו בשם שכבר הוזכר בתורה.
2. ארבע מילים רצופות בנוי שתי אותיות. (2 תשובות)
3. מילה בת חמש אותיות המופיעה 3 פעמים ונקראת ישר והפוך.
4. את האות כ' המופיעה 3 פעמים ברציפות. (לא באותה מילה)
5. אות המופיעה פעמיים ברצף. (9 תשובות)
6. שניים מסימני ליל הסדר.
7. שלוש מילים רצופות בנוי שש אותיות.

היכן בפרשה יש מקור לכך שבעל הבית בוצע על הלחם?

"אולי יחסרון חמשים הצדיקים חמשה... לא אשחית אם

אמצא שם ארבעים וחמשה"

יש לפרש בדרך צחות את חילוק הלשון שבין דברי אברהם: "יחסרון חמשים חמשה", לבין תשובתו של השי"ת: "ארבעים וחמשה". שאברהם ניסה להתחכם ולומר שאם יחסר המספר "5" מ"50", דהיינו שיישאר רק "0", ועל זה ענה לו הקב"ה שלא בדברך, אלא אם אמצא שם 45 צדיקים, לא אשחית את סדום.

יש אומרים (אבות פ"ה מ"ו) שהאיל שעלה על גבי המזבח במקומו של יצחק, נברא בערב שבת בין השמשות. דהיינו שהוא היה בן 2085 שנים כשהוקרב!

שמיאות מי יבין

לפניכם פסוק מן הפרשה שנפל בו שיבוש, התשכילו להבין מהו?

1. "ועתה השבעה לי באלקים הנה אם תשקר לי ולנכדי ולגיני כחשד אשר עשיתי עמך תעשה עמדי ועם הארץ אשר גרתה בה"

2. "ויהי ביום השלישי וישא אברהם את עיניו וירא את המקום מרחק"

תשובות

ושפני טמוני חול - תשובה לגיליון קודם: "צדיקים אין אוכלים אלא מן הגזל, ואין אוכלים אלא מן המבושל, ואומרים כדלעומר" - גז"ל ראשי תיבות: גם זו לטובה (כנחום איש גז, מביש"ל ראשי תיבות: מסתפקין במה שיש להם (כר' חנינא בן דוסא, שהיה מסתפק בקב חרובין משבת לשבת), כדלעמ"ר ראשי תיבות: כל מה דעביד רחמנא לטב עביד (כר' עקיבא). **לסדר את הפרשה** - "וישב אברהם בבאר שבע". **חידון א' ת'** - איל, בן בקר, גחם, דיברת, הר המוריה, וירא, זקן, חתניו, טרם, יחיד לאמו, כוכבי השמים, לבבו, מדבר, נחור, סלת, עמון, פארן, צבא, קמח, רבה קשת, שלוש, תחת אחד השיחים. **חידון א' ת' הפוך** - נביא, מואב, המנהג, מועד, עשרה, חזו, הזדרז, מלח, משפט, אולי, נפשך אחריך, אהל, סדום, יין, למיכס, ביקע, אלף כסף, עוף, כמזחק, שחר, אש, מצות. **ואלה שמות** - א. קץ שקר (שיא השקר), ב. רב שקר (ראש השקרנים), ג. רב גבל (ראש הנבלים), ד. רב מסטידין (ראש מסיטי הדין), ה. קולפנדר (קולא פנדר = שודד הנפשות). (ב"ר) **שעשועי דאורייתא** - שניים בפרשת וישלח: יעקב טמן את הע"ז תחת האלה, וקברו את דבורה מינקת רבקה תחת האלון. ובנ"ך: ביהושע: "ויקימה שם תחת האלה אשר במקדש", בשופטים: "וישב תחת האלה אשר בעפרה", בשמואל: "ושאול יושב בקצה הגבעה תחת הרמון", "ושאול יושב בגבעה תחת האשל ברמה", "ויקחו את עצמתיהם ויקברו תחת האשל", במלכים: "וימצאו יושב תחת האלה", בשיר השירים: "תחת התפוח עוררתך". 1. עוף וארם מצאצאי שם. 2. "עד מי לך פה", "לי על כן לא". 3. "הלילה". 4. "זרעך ככוכבי". 5. לבבי, ההרה, יין, הככר, חללה, ממרא, הנני, בגרר, נתתי. 6. ברך, קדש. 7. "והלכתם לדרככם ויאמרו". **מילה בפרשה לך לך** - "כחשוביו לקחה" - השירים שלו = שרי, "כך כולם קראוה" - שרה נקראה שרי, "סולני המקלה ריגנו" - סולני המקלה = שרי המקלה, "וירקות קטנים קנו" - עגבניות שרי. **טמונות בפרשה** - 1. "כחום היום" (יחא) והחום שהיה לישמעאל. 2. המקום שאומרים שנמצא בו ה"נציב מלח" (יט,כו). 3. נקודות מעל לאותיות בפרשה: 3- "אליו" (יחט), 1- "ובקומה" (יט,ג), ובאו המלאכים בפסח לאברהם. 7. ר' נפתלי צבי יהודה ברלין זצ"ל, הידוע בקיצור הנצי"ב מוולוז'ין - "נציב" (יט,כו). 8. "אלף כסף" (כטז). 9. "ואל תעמוד בכל הכיכר" (יט,ז). 10. שם העיר 'סדם' לאחר שנהפכה... 11. "השמש יצא" (יט,כג) 'הוציא הקב"ה חמה' (רש"י יחא). 12. "רובה קשת" (כא,כ). 13. "חתן ובניך" (יט,יב). 14. "ואם לא כלה" (יחא,כא). 15. "ואל הבקר רץ" (יחא,ז). 16. "הרשענו תחת העץ" (יחא,ד). **טמונות בהפסרה** - 1. "ויעמוד השמן" (ו). 2. "לא חודש" (כג). 3. "המשענת" (לא). 4. "ויסגור הדלת" (לג) **שאלה לשלחן השבת חול המועד (קהלת)** - שאלנו: מדוע אין אנו אומרים בברכת נטילת לולב נוסח של תפילה על בניין בית המקדש, כשם שאומרים אחר ברכת העומר: "יהי רצון שיבנה בית המקדש במהרה בימינו"? הרי גם נטילת לולב בזמן הזה אינה אלא זכר למקדש? כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת: 1. בעומר - המזבח זוכה בו (קרנן כבש עם מנחת העומר), ולכן מתפללים על חזרת העבודה; בלולב אין קשר לקרבן. 2. לולב - יום אחד נוהג גם במדינה, ואין בו זכר למקדש, לכן גם שאר הימים אינם טעונים תפילה, מה שאין כן בעומר שכל כולו היה במקדש (שבולי הלקט). 3. ספירת העומר - חסרונה ניכר, כי אין לנו אלא זכר בלבד, ולכן תיקנו תפילה, לולב ושופר - המצווה מתקיימת בשלמות גם כיום, ולכן לא תיקנו (תוס' מגילה כ). 4. לולב עניינו שמחה - "ושמחתם לפני ד'", ולא רצו לשלב בו זכר לחורבן ובקשה על בניין.

ניתן להשיג את העלון:

במייל: ע"י שליחת מייל בקשה אל: temunabaparashah@gmail.com - מלמדים, תלמודי תורה ובתי ספר - נא ציינו זאת.

ב: 'לדעת', 'אידישער וינקל' (באידיש) ו'דרשו'.

בירושלים: בחנות 'פיצוץ בית ישראל' רח' בית ישראל 1, ובמערכת.

זהו חידון משעשע מתמונות הרומזות על פסוקים ומושגים מהפרשה ומפירוש רש"י.
(תוכלו למצוא תשובות במדור 'תשובות')

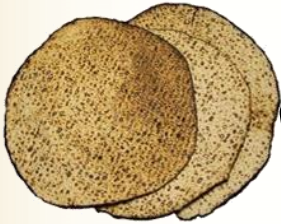
אדגיש, כי אין הכוונה להמחיש את הפסוקים כלל, אלא רק בדרך רמז וכפל לשון. (מומלץ לציין זאת לילדים)
אשמח לקבל רעיונות, חיזוקים והערות: ternunabaparashah@gmail.com
כמו"כ להצטרפות לרשימת התפוצה ולהקדשות ניתן לשלוח בקשה למייל הנ"ל.

טמונות בפרשה

מקרא רמת קושי: רגלי קשה

5

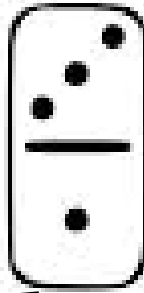
6

9

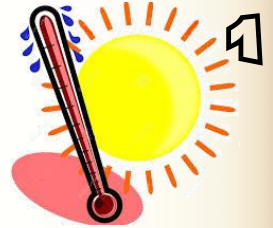
4

3

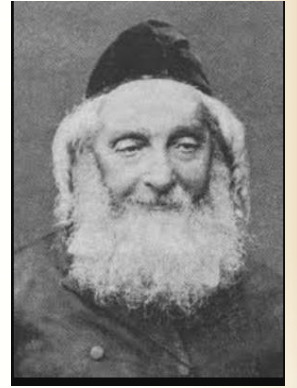
2

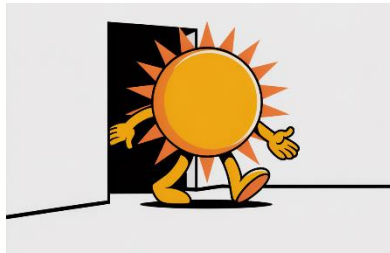
1

8

7

11

10

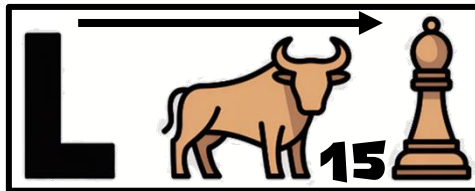
מ
ד
ג
ו

12

16

15

14

13

מחשבה טובה

התשובה לטמונה זו
תתפרסם בע"ה בגיליון הבא

תשובה לגיליון הקודם
"כי כולה משקה" (יג)

הפטרת יתרו "בשנת מות המלך" (ישעיהו ו' א' - ז' ו', ט')

טמונות בהפטרה

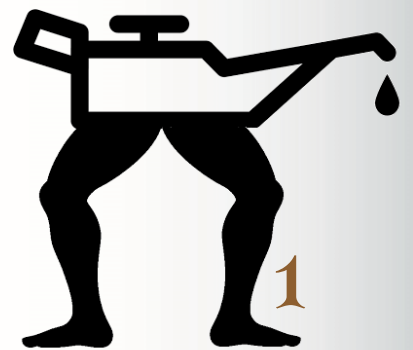
4

3

2

1